

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Stanisław Pilarczyk

Protokolant: sekr.sądowy Anna Sobańska

po rozpoznaniu w dniu 29 marca 2022 r. w Kaliszu

odwołania (...) Sp. z o.o.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 10 stycznia 2022 r. Nr (...)

w sprawie (...) Sp. z o.o.

przy udziale P. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ustalenie ubezpieczenia dot. P. D.

- 1. Umarza postępowanie odnośnie podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu przez P. D. w okresie od 1 września 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku.**
- 2. Oddala odwołanie w pozostałym zakresie.**

Sędzia Stanisław Pilarczyk

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 stycznia 2022 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. stwierdził, iż P. D. jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek (...) Spółka z o.o. podlega od dnia 1 czerwca 2020 r. do dnia 30 czerwca 2020 r. i od dnia 1 września 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu, a podstawa wymiaru składek na powyższe ubezpieczenie oraz na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 0,00 zł.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł płatnik składek (...) Spółka z o.o. wnosząc o uchylenie tej decyzji, przy czym na rozprawie w dniu 29 marca 2022 r. spółka (...) cofnęła odwołanie w zakresie podlegania przez P. D. ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu w okresie od dnia 1 września 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. z podstawą wymiaru składek na powyższe ubezpieczenie w wysokości 0,00 zł, podtrzymując swoje odwołanie odnośnie uchylenia zaskarżonej decyzji odnośnie podlegania przez P. D. ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu w miesiącu czerwcu 2020 r. z tytułu zawartej umowy zlecenia z płatnikiem składek.

Organ rentowy wyraził zgodę na częściowe cofnięcie odwołania przez płatnika składek, a w pozostałym zakresie wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

P. D. zawarł z płatnikiem składek (...) Spółka z o.o. umowę zlecenia na okres od dnia 13 maja 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. Od dnia 22 kwietnia 2020 r. do dnia 3 sierpnia 2020 r. P. D. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę u innego płatnika składek, przy czym z tego tytułu nie osiągnął on minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w danym okresie.

P. D. nie miał w spornym okresie statusu emeryta bądź rencisty.

(okoliczności niesporne)

Powyższy stan faktyczny jest niesporny, a do rozstrzygnięcia sprawy najważniejsze znaczenie ma kwestia interpretacji przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 4 i art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z 13 października 1998 r. (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 423 t.j.) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

Z mocy art. 13 pkt 2 ustawy zleceniobiorcy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy.

Zgodnie z treścią art. 18 ust. 1 i 3 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe zleceniobiorców stanowi przychód, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o świadczenie usług, jeżeli w umowie o świadczenie usług określono odpłatność za jej wykonanie kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych (art. 20 ust. 1 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Podstawą wymiaru składek jest przychód faktycznie otrzymany lub pozostawiony do dyspozycji.

Natomiast zgodnie z treścią art. 81 ust. 1, 5, 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 581) do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób zatrudnionych na podstawie umowy o świadczenie usług, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe tych osób, bez stosowania ograniczeń o których mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

W przypadku gdy ubezpieczony uzyskuje przychody z więcej niż jednego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o którym mowa w art. 66 ust. 1 ww. ustawy o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest z każdego z tych tytułów odrębnie (art. 82 ust. 1 ww. ustawy o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych). Zgodnie z treścią art. 85 ust. 4. ww. ustawy o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych za osobę wykonującą pracę na podstawie umowy zlecenia (...) składkę jako płatnik oblicza, pobiera z dochodu ubezpieczonego i odprowadza zamawiający, z zastrzeżeniem art. 86 ust. 1 pkt 13a.

Należy też wskazać, iż jeżeli jedna osoba wykonuje kilka rodzajów działalności, z którymi wiąże się obowiązek ubezpieczenia społecznego mamy do czynienia ze zbiegiem tytułów do ubezpieczenia uregulowanym w art. 9 ww. ustawy. W takich sytuacjach ustawodawca z reguły wskazuje, który z tytułów ma pierwszeństwo, czyli z którego z tych tytułów podlega się ubezpieczeniu z wyłączeniem obowiązku pozostałych tytułów. Zbieg obowiązku ubezpieczenia dotyczy tylko obowiązku ubezpieczenia emerytalnego i rentowego. Oba te ryzyka mają bowiem charakter ogólny, niezależny od konkretnego tytułu do ubezpieczenia. Ubezpieczonemu wystarczy zatem posiadanie jednego tytułu do ubezpieczenia, aby dane ryzyko było chronione. Ustawodawca w art. 9 ww. ustawy podzielił tytuły

do ubezpieczenia na dwie grupy: na te które bezwzględnie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia i nie mogą być z niego zwolnione (np. stosunek pracy) i pozostałe tytuły, które mogą być zwolnione z tego obowiązku. Jeżeli zbiegają się ze sobą tytuły „bezwzględne” obowiązek ubezpieczenia dotyczy każdego z nich, natomiast jeżeli zbieg dotyczy tytułu „bezwzględnego” z tytułem „ogólnym” obowiązkiem ubezpieczenia jest tylko tytuł „bezwzględny”. Wyjątek od tej reguły wynika z art. 9 ust. 1a ww. ustawy zgodnie z treścią którego ubezpieczeni wymienieni w ust. 1 (m.in. pracownicy), których podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy w przeliczeniu na okres miesiąca jest niższa od określonej w art. 18 ust. 4 pkt 5a, podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów, z zastrzeżeniem ust. 1b i art. 16 ust. 10a. Natomiast zgodnie z art. 9 ust. 2c cytowanej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych osoba, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4, której podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w danym miesiącu jest niższa od określonej w art. 18 ust. 4 pkt 5a, spełniająca warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym również z innych tytułów. Zasady tej nie stosuje się, jeżeli łączna podstawa wymiaru składek z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4, lub z innych tytułów osiąga kwotę określoną w art. 18 ust. 4 pkt 5a. Zatem reguła ta nie ma zastosowania do zbiegu stosunku pracy z wykonywaniem umowy zlecenia w przypadku tych ubezpieczonych, których podstawa wymiaru składki z tytułu np. umowy o pracę jest niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę (ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679). Osoby te podlegają obowiązkowi ubezpieczenia z posiadanych tytułów ogólnych (np. z umowy zlecenia) ex lege. Dochodzi więc do rozszerzenia obowiązku ubezpieczenia.

W wyroku Sadu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 24 kwietnia 2013 r. (III AUa 110/13, Lex nr. 1315012), iż „Zgodnie z art. 9 ust. 1 i 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, jednocześnie wykonująca umowę zlecenia zawartą z innym podmiotem niż własny pracodawca i nie wykonująca na jego rzecz, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu pozostawania w stosunku pracy, natomiast z tytułu wykonywanej umowy zlecenia, ubezpieczenia emerytalne i rentowe mają dla niej charakter dobrowolny, jeżeli podstawa wymiaru składek ze stosunku pracy w przeliczeniu na okres miesiąca wynosi, co najmniej tyle, ile minimalne wynagrodzenie za pracę. Jeżeli podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy w przeliczeniu na okres miesiąca jest niższa od minimalnego wynagrodzenia, osoba ta podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym również z tytułu zlecenia”.

Podobny pogląd wyraził Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 7 listopada 2012 r. (III AUa 718/12, Lex nr 1237310) gdzie podkreślono iż „Warunkiem podlegania jedynie ubezpieczeniu pracowniczemu, w myśl art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Tekst jednolity: Dz. U. 2009 r. Nr 205 poz. 1585 ze zm.) jest podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy nie niższa od minimalnego wynagrodzenia.

Natomiast w postanowieniu Sądu Najwyższego z 13 kwietnia 2010 r. (I UK 44/10, Legalis) podkreślono iż „Art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74 ze zm.) jest gramatycznie i pragmatycznie jasny. Chodzi w nim tylko o odstępstwo od podstawowego ubezpieczenia, w tym przypadku z tytułu pracowniczego zatrudnienia, gdy podstawa wymiaru składek z tego zatrudnienia jest niższa od minimalnego wynagrodzenia. Wówczas ubezpieczeni podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów. Przepis ten działa samodzielnie, choć za podstawę odniesienia ma przepis art. 9 ust. 1.

Podzielając wyżej wymienione stanowisko judykatury to skoro P. D. w miesiącu czerwcu 2020 r. z tytułu zawartej umowy o pracę z innym płatnikiem składek nie osiągnął minimalnego wynagrodzenia, to z tytułu zawartej umowy zlecenia z płatnikiem składek (...) Spółka z o.o. w tymże miesiącu podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu i dlatego w zakresie uznania w zaskarżonej decyzji organu rentowego z dnia 10 stycznia 2021 r., iż P. D. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu to należy stwierdzić, iż w tym zakresie decyzja organu rentowego jest prawidłowa, a zatem odwołanie (...)

Spółka z o.o. od powyższej decyzji jako niezasadne zgodnie z art.477¹⁴ § 1 Kodeksu postępowania cywilnego podlegało oddaleniu. Wobec cofnięcia przez odwołującą spółkę odwołania w zakresie podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu przez P. D. z tytułu zawartej umowy zlecenia za okres od dnia 1 września 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. zgodnie z art. 355 Kodeksu postępowania cywilnego w związku z art. 203 § 4 Kodeksu postępowania cywilnego postępowanie w tym zakresie podlegało umorzeniu.

Sędzia Stanisław Pilarczyk